

Otázka: Základy ekonomie a ekonomiky

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): BS

Oikos (dům, kde žije s hospodářem) + homos - zákon

Ekonomika - je oblast společenské praxe, která zahrnuje výrobu, rozdělování, směnu a spotřebu

- Hospodářství, hospodaření (plánování, organizování, financování, zásobování)
hospodárnost (šetrné nakládání s tím co máme)

Ekonomie - je společenská věda, která se zabývá zákonitostmi hospodáského života
(=rozhodování v podmínkách vzácnosti)

1. Mezinárodní ekonomie
2. Makroekonomie - hospodaření států, jako celku (HDP, nezaměstnanost, míra inflace,

rust cen, platební bilance)

3. Mikroekonomie - studuje chování základních hospodářských subjektů

Základní ekonomické subjekty

1. Domácnost - jednotlivec, rodina - nejrůznější spotřeby, pracovní síla, spoření, investice, příjemce důvodů
 2. Firma - uspokojování potřeb domácnosti a státu (motivace : zisk)
 3. Stát - upravuje zákony, nabídka práce, vytváří sociální politiku, vytváříme právní podmínky pro fungování ekonomiky
- Vládní nákupy států a služeb, poskytuje sociální zabezpečení

Trh

- Místo kde dochází ke střetu poptávky a nabídky
- A) zboží služby b) pracovní - cena - mzdy a plat c) finanční - cena a urok
- Základní ek otázky: 1. Co a kolik? 2. Jak? 3. Pro koho?

Ekonomický systém

- Řeší ekonomické otázky
1. Zvyková ekonomika (přirozená dělba práce)
 2. Plánovaná (centrální, direktivní, příkazovací) - státní vlastnictví, málo flexibilní
 3. Tržní - soukromé vlastnictví
 4. Smíšená - sociálně tržní

Ekonomické sektory

1. Primární – zemědělství, lesnictví, rybolov, těžební průmysl
2. Sekundární – zpracovatelský, stavebnictví
3. Terciální – služby
4. Kvaternární – bankovníctví, peněžnictví

Potřeba – pocit nedostatku, který se usilujeme překonat

Statek – užiteční předmět, který slouží k uspokojení potřeby

1. Volný – relativně neomezené množství (sluneční světlo)
2. Ekonomický – vzácný – pracovní síla
3. Vzácný – v omezeném množství nerostných surovin

Služba – užitečná činnost

Duchovní statek – všechny myšlenkové pochody člověka

Výrobní zdroje

- Půda – zdroj ze kterého něco vychází
- Práce – lidská činnost
- Půda + práce + kapitál
- Produkční možnosti – limity dané firmou or továrny (hranice prac. možností)

- Hospodářský růst – posun křivky hranice pr.m. doprava
- Náklady obětované příležitosti

Mikroekonomie

- Střet poptávky a nabídky
 - Poptávka – ochota kupujícího kupovat určité množství zboží za určitou cenu
 - Poptávka množství – Q
 - Klesající tvar díky –
1. Důchodový efekt – roste cena, stálý příjem – kupujeme méně
 2. Substituční efekt – substitut – zboží které svými vlastnostmi nahrazuje jiné zboží (roste cena – lidi kupují substit)

Faktory které ovlivňují posun „D“ (cena – neměnná)

Změna cen substitutu a komplementu

- Komplement – zboží, které doprovází spotřebu jiného zboží (auto – benzín, tiskárna – toner)

Změny urovně důchodu- zvýšení příjmu

Záměny kvůli referencím „kiwi je moc zdravé“

Nabídka

- Ochota prodávajícího prodávat určité množství zboží za určitou cenu
- Rostoucí tvar - záměna struktury výroby nebo vstup dalších výrobků

Faktory které ovlivňují posunutí „S“ (cena = neměnná)

Záměny cen při vstupu do výroby - zdražení pohonných hmot

Záměny výrobních podmínek

Rovnováha - ekvilibrium - rovnovážný bod - místo kde se nabízející a poptávající dohodnou na ceně, neexistuje v realu

Změna rovnováhy - posun poptávkové křivky po nabídkové

- Krutí maso - cena substitutu - poroste/ kuřecí maso nárůst - levnější - bude poptávka po kuřecí

Posun nabídkové po poptávkové

Individualní - 1 po 1 poptávka, po jednom druhu zboží

Celková poptávka - poptávka všech po jednom druhu zboží

Agregátní - poptávka všech po všech druzích zboží

Cenová elastika

- vyjadřuje vztah mezi zvýšením ceny a snížením poptávky

1. a) elastická - cena se zvýší o 1% - poptávka se sníží více než o 1%
2. b) neelastická - cena se zvýší o 1% poptávka se sníží méně než o 1%

Tržní struktury

- 4 Kritéria
 1. Počet firem
 2. Velikost firem
 3. Povaha výrobku
 - Stejnorodý - homogenní
 - Nestejnorodý - heterogenní

Vstup do odvětví

Dokonalá konkurence - Velký počet malých firem, stejnorodý výrobek, snadný vstup do odvětví, příjemcem ceny - nabízející

Monopolistická konkurence - 1 velká firma, bez substitutu, nemožný vstup, cena je vyšší než náklady, příjemce ceny je poptávající

Oligopol - Oligos - malý, málo firem, které mají poíl na trhu, střední a větší firmy, diferenciovaný - kartelová dohoda - dohoda o cennosti

- Cenová válka

Monopol – Velký počet firem, střední větší firmy, diferenciovaný výrobek, možný vstup do odvětví

Antimonopolní opatření – UOHS – úřad na ochranu hospodářské soutěže

- Ochrana drobných výrobců
- Současnost-> ochrana spotřebitele

Jevy postihované antimonopolním úřadem

1. Dohoda o cenách
2. Dohoda o odbytí
3. Vyhradní zastoupení – 1 firma bude v 1 prodejně mít hlavní zastoupení
4. Cenová diskriminace
5. Slučování firem

- Majetkové
- vertikální – zezhora dolů – dodavatel- odběratel
- Horizontální – stejné firmy se spojí
- Konglomerátní – výrobci různého zboží, které spolu nesouvisí

personální

Selhání trhu

Nedokonalá konkurence – stanovuje otázky do jaké míry se lze vměšovat do ekonomického života – sociální zabezpečení

Externality – vedlejší účinky výroby na někoho dalšího kde s tím nemá nic společného

1. pozitivní
2. negativní

Firmy a jejich dluhy

- je to soustavná činnost za účelem dosahovaného zisku
- fyzická (uděleno oprávnění) a právnická osoba
- živnost – ručí živnostník celým svým majetkem – na vlastní odpovědnost – vlastním jménem

Podmínky

1. všeobecné – věk vyšší než 15, souhlas soudu, nemá omezenou své právnost, čistý trestní rejstřík
2. zvláštní – vyplývající z povahy živnosti

Živnost

- ohlašované
1. volné – stačí ukončené základní vzdělání, nejjednodušší získání – stánky
 2. řemeslné – maturita nebo učební obor – praxe 6 m – kadeřnictví, kosmetika, cukrářství
 3. vázané – určitý počet let praxe – autoškola, geologická práce, oční optik, účetní poradce

- Koncesované - taxislužba, výroba alkoholu, pohřebnictví

Založení ž

- Zápis do živnostenského rejstříku
- Přihlásit se k placení daní -> a sociální a zdravotní pojištění -> registrace a finančním úřadu
- Zánik - uplynutí doby

Obchodní společnosti

- Korporace - právnická osoba, kterou založilo více osob, aby prováděli určitou činnost
- Korporace, které podnikají = obchodní korporace - skládají se z obchodních společností + družstvo (není obchodní společnost)
- Zákon o obchodních korporacích, obchodní rejstřík - seznam obchodních korporací, je uveden u krajského soudu - veřejný seznam
- Vznik : 1) notářský zápis - společná smlouva, zakladatelská listina - není u notáře, zakládá 1 člověk
- 2) žádost o živnostenské oprávnění - žádost o zápis do obchodního rejstříku -> zápis do obchodního rejstříku -> vznik, registrace k daním, sociální a zdravotní pojištění

Osobní - V.O.S - veřejná obchodní společnost - ručí se malým majetkem

- o.s - minimálně 2 společníci, není určen povinný vklad (výše vkladu)
- Statutární orgán - jedná jménem společnosti, zastupuje ji, všichni nejvyšší - rozdělení ziskem, zánik fúze
- Kontrolní orgán - hospodaření

Smíšené - K.S - jeden majetek, druhý kapitálem, komanditní společnost

- 2 druhy společníků
- 1) komandististé - ručí vloženým kapitálem, navyšuje jmění společnosti
- 2) komplementáři - celým majetkem, statutární orgán

Kapitálové - s.r.o. ,a.s - ručí kapitálem , ručí vloženým vkladem

- s.r.o. - společnost s ručením omezeným , základní mění 1kč, statutární orgán= jednatel - jedná jménem tě společnosti, musí jednat s pečí řádného hospodáře
- Společník může být členem jiné společnosti, více než 50 společníků
- Nejvyšší orgán = valná hromada , všichni - chod společnosti 1x za rok
- Kontrolní orgán - dozorčí rada - kontroluje činnost stat- orgánu
- s - akciová společnost , určený povinný vklad,(2mil Kč, 80 tis euro)
- Akcionář - držitel te akcie - cenný papír - má nárok na podíl
- Podíl ze zisku = dividenda - má právo hlasovat na valné hromadě ze zisku
- Likvidační zůstatek - nárok
- Nejvyšší orgán= valná hromada
- Statutární orgán - dualistický system - představenstvo a dozorčí rada
- Monistický - správní rada a stat. Ředitel

Družstvo - společenství blíže neurčenému počtu osob(min. 3 osoby)

- Ruší vkladem,
- Nejvyšší orgán = členská schůze, statuární orgán = předseda, nad 50 členů - představenstvo
- Kontrolní orgán= kontrolní komise

Státní podniky - ředitel 1/3 , dozorčí rada 2/3

Příspěvkové organizace - hrazené státem

Organizační složka - státem

Franchizing - ten, kdo je původem značky a odprodává to někomu jinému, kdo bude pod jeho značkou prodávat

Síťový marketing - produkt s oficiální cenou 400kč(koupí to od někoho za 300 a má 100 jakko zisk - pasivní příjem

Založení a zisk obchodní korporace

- smlouva(notářský zápis)-> žádost o oprávnění podnikání -> žádost o zápis do obchodního rejstříku -> registrace k daním, sociální a zdravotní pojištění

Zrušení a zánik

1. Bez likvidace = fuze - nástupnická firma
2. S likvidací - dobrovolné- likvidátor, nedobrovoln (konkurz- věřitel), zánik - výmaz

Marketing = metoda řízení

- Prudokt,cena,distribuce, propagace
- Produkt - určitá hodnota, vlastnosti, obal
- Cena - marketingový postup - konkurence-poptávka
- Nákladový postup

| Strana 11 | Odkaz:

<https://studijni-svet.cz/zaklady-ekonomie-a-ekonomiky-maturitni-otazka-zsv/>

Distribuce - Slogany, racionální působení, emoční působení, efekt bílého pláště - respekt

1. Zprostředkovaně - maloobchod
2. Síťový marketing - neobjeví se na trhu